

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspediteja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 251.

V Ljubljani, v sredo 2. novembra 1898.

Letnik XXVI

Vera in liberalizem.

II.

Prav, kakor smo rekli! »Slovenski Narod« našemu članku odgovarja s frazo: »Naš list ni narodna stranka. Narodna stranka ni zanj odgovorna!« Toda, oprostite naj gospóda okrog »Slovenskega Národa«, če ji povemo v brk, da ima kratek spomin ali pa je malo poštena! Ali se gospóda ne spominja, kaj je zapisala in zarisala v »Slovenski Národ« letos dné 26. avgusta v št. 193? Pomagajmo ji torej! Zapisala je te-le vekovite besede: »Reci kdo karkoli, istina je in ostane, da vsak, kdor ima s takimi listi kaj opraviti, kdor je z njimi v zvezi, kdor jih duševno ali materijelno podpira, je indirektno sokriv njihovih lažij in obrekovanj, pa bodi to prelat ali cerkovnik, najvišji dostojanstvenik ali zadnji pometič!« Kako li, da baš mi ne bi smeli z isto pravico sklepati: »Reci kdo karkoli, istina je in ostane, dokler je narodna stranka kakorkoli s »Slovenskim Národom« v zvezi, dokler ga duševno in materijelno podpira, je indirektno kriva njegovega brezverstva!« Prosimo, da »Slovenski Narod« še na to odgovori, predno »z zadovoljstvom zabeleži« drzno laž, da je »Slovenec« narodno stranko obrekoval! Dokler narodna stranka ne pahne od sebe svojega glavarja, odgovornega urednika »Rodoljuba« in šef-redakterja »Slovenskega Národa«, dokler nje somišljeniki podpirajo gmotno in duševno ta dva lista, dokler ima narodna stranka sploh »kaj opraviti s takimi listi«, dotlej je po argumentu samega »Slovenskega Národa« indirektno kriva, če »Slov. Narod« ruje zoper katoliško cerkev in vero!

Toda, morda »Slov. Narod« nikdar ni grešil proti načelom katoliške vere? Morda se je vedno »tesno in brezpogojno« držal teh načel? »Slov. Narod« ima res toli drzno čelo, da to — slovesno zatrjuje! »Naš list, tako piše zadnji »Slov. N.«, ni še nikdar grešil proti načelom katoliške vere... Načela katoliške vere so bila vedno naše ravnilo pri vsem delovanju in nehanju.« Človek res že ne vé več, ali so ljudje okrog »Slovenskega Národa« tako preprosti, ali pa mislijo, da so njih somišljeniki tako preproste dušice, da kar brezumno vsprejemajo vsako trditev, če je le tiskana v »Slovenskem Národu«! »Slovenski Narod« sploh ne vé več, ali pa noče vedeti, kaj je katoliška vera in kaj so nje načela? »Slovenski Narod« je tajil temeljno načelo vsega krščanstva, bivanje osebnega Boga; zrl je pomilujé nanje, ki imajo sploh še pozitivno religijo; trdil je, da se krščansko svetovno naziranje ne da več združevati z moderno znanostjo in da so se torej dosledno spodmajala tla tudi dosedanji morali, ki je sezidana na svetovno naziranje; imenoval je verske resnice trhleno ograjo formul proti pritisku duševnega napredka, in na vse to ima samo ta odgovor: »Naš list ni še nikdar grešil proti načelom katoliške vere«, toda »nikdar in nikoli si ne bomo dali utesniti svobode, da smemo priobčevati spise filozofične ali zgodovinske ali naravoslovne vsebine, tudi če se ne strinjajo s cerkvenimi željami in zahtevami, najmanj ako prevzamejo zanj odgovornost pisatelji sami.« Torej, tajiti Boga, tajiti pozitivno religijo, tajiti krščansko moralo, tajiti resnico krščanstva sploh — vse to ni greh zoper načela katoliške vere, ampak je samo svobodna pisava proti »cerkvenim željam in zahtevam«?! »Slovenski Narod« je zasmehoval kato-

liško cerkev, ker si prisvaja pravico obsojati brezverske spise; grdil jo je, ker terja, da bodite šole verske; dolžil je cerkveno-versko vzgojo, da razjeda ljudsko moralo. In zopet na vse to mirno odgovarja: Z nauki katoliške vere »nimajo indeks, cerkvena šola in cerkvena vzgoja prav ničesar opraviti!« Sploh »Slovenski Narod« priznava le še — etične nauke katoliške vere: »Naš list ni nikdar grešil proti načelom katoliške vere. Načela so etični nauki katoliške vere.« Vse drugo torej je vrgel v vodo! Za dogme, ki niso naravnost etične, se »Slovenski Narod« ne meni! Za disciplino katoliške cerkve se meni še manj! »Slovenski Narod« odreka katoliški cerkvi pokorščino v vseh stvareh, če niso etični nauki! »Slovenski Narod« torej dosledno mora tudi braniti herezijo, da katoliška cerkev nima od Boga dane pravice, ustanavljati vnanjo disciplino!

In tak list je še toli drzen, da se upa našemu narodu v lice rogati, češ »naš list ni še nikdar grešil proti načelom katoliške vere«, in to v hipu, ko tepta eno izmed prvih načel katoliške vere, ki se glasi: »Verujem sveto krščansko katoliško cerkev!«

Da, reci kdo karkoli, istina je in ostane, dokler bo narodna stranka trpela, da nje glavar širi po javnih slovenskih listih taka načela, ki so naravnost zoper najvitalnejše pogoje razvitku slovenskega naroda, zoper njega najdražje svetinje; dokler se ne bo kakor en mož dvignila in glasno protestovala zoper tako početje, — dotlej je indirektno sokriva vsega zla, kar ga zagrešita »Slovenski Narod« in »Rodoljub«!

Shod pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah.

S Štajerskega, 28. okt.

Ni še dolgo tega, kar je bilo ustanovljeno »Katoliško-slovensko politično in gospodarsko dru-

LISTEK.

Gomila.

Spisal Ivan Gradar.

Beli oblaki so stali mirno na nebu, razstrti od obzorja do obzorja, podobni belim madežem na plavi paleti. Luna je hitela proti zahodu; prikazala se je izza oblakov tiha in jasna, na polju se je zalesketalo, čez cesto so legle dolge sence topolov. Slišal nisem družega kakor odmev svojih korakov. Časih je lahko zašumelo v gozdu, ki se je razprostiral nedaleč kakor visoka črna stena. Iz nekega poslopja v daljavi se je bleščalo rdeče okno, podobno krvavemu očesu.

To pot sem hodil že neštevilnokrat. Znan mi je vsak grm ob cestnem jarku, znana vsaka koča, skrita za drevjem. A jaz čutim, koliko se je izpremenilo v tem dolgem času. To je ista mesečina, trepetajoča na listju kakor svetle srebne kaplje; to je isto tiho, pusto polje; kakor me je spremljalo nekdanj, spremlja me nocoj boječe šepetanje in šuštenje, prihajajoče iz gozda na moji desni; na onem holmu stoji samotna cerkev, in

kakor jo je oblivala nekdanj, obliva jo mesečina z bledim ognjem...

Pod mojimi nogami je zašumelo zdaj pa zdaj odpalo listje; vstajal je omotni jesenski hlad in po udih me je zabelo. Zavil sem se tesno v svojo suknjo in potisnil klobuk globoko na oči.

Zaželelo se mi je s čudovitim hrepenenjem, da bi poklical nazaj tiste krasne čute iz svojih prejšnjih dni. V mojem srcu je tiho in pusto. In ali ni to isto nebo, ali ni to ista lepa sanjajoča noč? Kako so plavale takrat opojne sanje pod temi belimi oblaki, kako so se dvigale iz teh tihih senc, kako so šepetale krog mene, dotikale se z božajočimi rokami mojega obraza. In zdaj je v mojem srcu tiho in pusto.

Moje oči so postale razumne in hladne. Ne vidijo ničesar družega kakor bele oblake, visoko drevje s preperelimi vejami in dolgo rosno polje. Nikjer jih ni onih zračnih, nejasnih postav, ki so stopale časih proti meni s tihimi koraki, ni jih onih skrivnostnih glasov, ki so zadržali nenadno v moji pričakujoči duši. Dà, moje oči so postale razumne in hladne in v mojem srcu je tiho in pusto.

Do pokopališča je še daleč; jaz moram videti, kako je z grobom moje matere; živa duša se ni brigala zanj in zdi se mi, da je pokrita gomila s travo in plevelom.

Mučno mi je in neprijetno, kadar se spominjam te gomile. Ali mislite v resnici, da ni ostalo od tega obraza, od tega telesa, ki so ga položili tja v zemljo, ničesar družega, kakor siv okostnik? Da so oči samo še globoke jame, ničesar družega, kakor globoke temne jame? Da so lica izginila, da so izginila ustna? Ali mislite v resnici, da more izginiti brez sledu tak smehljaj, kakor je plaval na teh ustnih? Jaz tega ne verjamem, bilo bi strašno. Če bi hotel videti še jedenkrat svojo mater, — in odprl bi grob in pred mano bi ležala režeča mrtvaška glava... Tega ne morem verjeti; zdi se mi nenaravno.

Ona spi tam doli z bledim, utrujenim obrazom, s sklenjenimi rokami in zatisnjenimi očmi, kakor smo jo položili na mrtvaški oder... Takrat so pogledale moje oči jasno in hladno; jasno in hladno so gledale skozi pekoče solze in moja glasna žalost je bila afektirana. Imel sem preveč opravka s svojimi vzdihli in solzami, da bi mogel razumeti, kaj sem položil v grob...

45/100

štvo s sedežem v Jarenini« za 8 obmejnih župnj in že je priredilo dva shoda. O prvem ustanov. shodu v Jarenini je »Slovenec« že poročal. Drugi je bil v nedeljo dne 23. oktobra pri Sv. Jakobu v Slov. goricah.

Gostilna M. Peklarja je bila v ta namen z zastavami okrašena. Shod otvori za narod. stvar velezaslužni gospod župnik Fišer kot predsednik društva in pristrčno pozdravi vse navzoče Jakobčane. Na to poroča marljivi naš poslanec gospod Fr. Robič o svojem delovanju v državnem in deželnem zboru. Poročilo je bilo slično onemu v Jarenini. Tu naj omenim le nekatere posameznosti. G. poslanec izrazi svoje veselje, da se je ob jezikovni meji ustanovilo toliko potrebno društvo, ki ga je že drugič sedaj povabilo, da poroča o svojem delovanju. Slov. poslanci ostanejo v večini, ako se jim zagotovi, da takih krivic več ne bodo trpeli Slovenci, kot so jih dosedaj. To se jim je že zagotovilo. Mi zahtevamo slovenščine zmožnih uradnikov. Mi ne sovražimo Nemcev, naj le imajo svoje pravice, za Slovence pa iste zahtevamo, kot je imajo Nemci. Novo društvo bo kazalo pot, po kateri si lahko te pravice pridobimo.

O prejšnjem državnem zboru omeni, da je mirno deloval in se je tudi moglo kaj malega doseči za kmečki stan.

Štajerski deželni zbor šteje 63 poslancev; Slovenci jih imamo izvoljenih le 8, z lavantinskim knezoškofom 9, kar je zelo krivično za nas, ki nas je tretjina prebivalstva v deželi. Zelo važno pa je za nas štajerske Slovence, da smo dobili svojega zastopnika v deželnem odboru. Dolgo ga že nismo imeli. Deželni odbor nastavlja uradnike, oddaja ustanove itd., ima sploh celo upravo dežele v rokah. Kolikokrat lahko tu zastopnik Slovencev povzdigne svoj glas za svoje rojake. Naposled še poslanec opominja navzoče, naj se vsi pridružijo novemu društvu ter se naj z njegovo pomočjo potegujejo za svoje pravice.

Poročilo gosp. poslanca navzoči zborovalci z navdušenjem vsprejmo in mu soglasno izrečejo popolno zaupanje in zahvalo za njegovo požrtvalno delovanje v prid slov. kmeta.

Na to tajnik društva, kaplan Gomilšek v obširnejšem poljudnem govoru razloži navzočim namen novega društva, ki je po pravilih na podlagi načel katoliške vere a) podučevati slovenski narod v političnih, gospodarskih in socialnih zadevah in braniti verske, narodne in državljanske pravice Slovencev; b) skrbeti za povzdigo gospodarskega blagostanja. Ko še pojasni ostale točke pravil, povabi v iskrenih besedah vse navzoče k pristopu. Odzvalo se jih je toliko, da društvo sedaj že šteje v celem 100 udov, ki so vsi vplačali udnino po 1 gl. 50 kr. ali 25 kr., vsak po razmerju svojega imetka. Skupljeni denar se bo uporabil za tekoče stroške, za ustanavljanje ljudskih knjižnic po posameznih župnijah in za nprayo drevesnice in ameriške trtnice v Jarenini.

Na levi ob poti stoji visoka bela hiša; nobeno okno ni več razsvetljeno. Na tem poslopju ni nič posebnega; nocoj se mi zdi celo samotno in dolgočasno. A spominjam se kljub temu neke čudne okoliščine... Tam v oni široki nizki sobi sem posedal časih uro za uro. Na stenah so visele svete slike v kričečih barvah in zaprašeni okvirjih, za pečjo je dremal zaspan gostilničar. Gledal sem skozi okno v zeleno, solnčno daljavo, na duhteča polja in temne gozdove, raztezajoče se na obzorju... In kakšne zmagoslavne, ponosne sanje so vstajale v moji duši; v moji duši se je dvigala čudovita moč, da bi se igral s svetovi, kakor s svetlimi pomerančami... Lani sem se ustavljal za trenotek v oni sobi; krajina se mi je zdela dolgočasna in vino je bilo slabo...

Danes razumem jako dobro, kaj sem izgubil. Jutri zgodaj pojdem na pokopališče, da vidim ono gomilo. Ne bilo bi lepo, da bi ostala brez spomenika in da bi se razrasla trava na nji. Nasadimo tam rože in vijolice; vijolice je moja mati ljubila, ker sem jih ljubil jaz.

Zdaj jih ne ljubim več, zakaj v mojem srcu je tiho in pusto. Krajina se razteza pred mano s svojimi dolgimi sencami neizmerna in sanjajoča; jesenski hlad je legel na moja lica kakor vlažna maska.

Konečno prebere društveni tajnik 9 resolucij, in sicer za ustanovitev slov. vseučilišča in nad-sodišča v Ljubljani, za nastavljanje slovenščine zmožnih uradnikov po naših slovenskih krajih in še naslednje:

1. Slovenski volilci, zbrani na shodu pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah prosijo slovenske poslance, naj izposlušajo pri železniškem ministerstvu, da se bodo na vseh južnoštajerskih železnicah tudi v slovenskem jeziku izklicavala imena postaj in se tudi v slovenskem jeziku priobčevali ceniki in železnični razglesi in da bodo postaje dobile tudi slovenska imena.

2. Slovenski možje, zbrani na shodu pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah opozarjajo ministra za uk in bogočastje, naj vendar edenkrat kaj ukrene, da tudi Slovenci na južnem Štajerskem dobijo svoja slovenska učilišča. Zato tirjajo, naj se z novim šolskim letom vpelje na c. kr. učiteljsku v Mariboru slovenski kot učni jezik, istotako zahtevajo, naj deželni šolski svet štajerski z novim šolskim letom določi na deželni sadjarski in vinorejski šoli v Mariboru slovenščino kot učni jezik in naj ustanovi tudi za Slovence nekaj slovenskih meščanskih šol.

3. Shod prosi poslance, naj v deželnem odboru z vso močjo delajo na to, da se prej ko slej ustanovi v Slovenskih goricah viničarska šola za Slovence, kakor jednaka že obstoji za Nemce pri Lipnici.

4. Shod opozarja ravnateljstvo c. kr. priv. južne železnice na Dunaju, naj na postaji Pesnica nastavi prej ko slej slovenščine zmožne uradnike, kajti sedanji ne znajo niti trohice slovenski, dasi so nastavljeni v popolnoma slovenskem kraju.

5. Shod prosi slovenske rodoljube v mariborskem okraju, naj ne spé še nadalje, nego naj v kratkem času ustanove več političnih in gospodarskih društev, tako n. pr. v Mariboru za mesto in okolico, v Rušah, v Framu ali v Slivnici, v Slov. Bistrici, pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah in še drugod, da bo v kratkem posebno celi mariborski sodni okraj politično in gospodarski organizovan, da popravimo, kar se je v prejšnjih letih zamudilo, in ohranimo celi mariborski okraj slovenstvu.

6. Shod izraža željo, naj »Slovensko društvo za južni Štajer«, ki bi naj vodilo slovensko politiko na južnem Štajerskem, ali v kratkem skliče kak shod in se preosnuje, ali pa naj preneha, kajti društvo, ki le spi, je boljše, da ga ni.

Vse resolucije so zborovalci soglasno vsprejeli. Ko se nihče več ne oglasi k besedi, zaključil predsednik shod z »Živio«-klici na sv. Očeta in svitlega cesarja.

Shod ni bil Bog vé kako obilno obiskan, vendar so se sešli najboljši šentjakobski kmetje in tudi nekaj Jareninčanov in Šmarjetčanov. Tu še pač sedaj ledino orjemo. Za začetek smo zato z uspehom zadovoljni. Vsi pa, ki so se shoda udeležili, so z velikim zanimanjem poslušali govornike in pritrjevali njihovim besedam.

Že iz dosedanega nastopanja društva lahko pač vsakdo razvidi, da je bilo društvo skrajno potrebno in da utegne res veliko koristiti Slovincem ob meji, kar Bog daj.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. novembra.

Položaj desnice postal je po mnenju brskega »Hlas« in »Lidovih Novin« vsled razpada nemške »Gemeinbürgschaft« in spremenjene taktike liberalnih veleposestnikov precej kritičen. »Hlas« piše mej drugim: Za nas se je s to premembo pojavila nova nevarna situacija. Liberalni veleposestniki, ki imajo dober nos za političen veter ter so v ozki dotiki z višjo birokracijo in celo z dvornimi krogi, uvideli so nevarnost, ki bi pretila njihovim interesom, liberalizmu in ustavi, ko bi se grof Thun popolno nagnil na desnico, ter so naglo dali novo smer svoji politiki, s tem pa ustvarili položaj, ki je za nas zelo opasen in zahteva resnih razmišljanj. Poleg tega treba tudi vpoštevati, da je grof Thun došel do prepričanja, da se ne more brezpogojno oslanjati na desnico, kar je pokazalo zadnje glasovanje v nagodbenem odseku. — Drugi češki list pa pravi: Za nas Čehe je manj važno vprašanje, kako taktiko bo nastopila katoliška nemška stranka, kakor pa postopanje liberalnih veleposestnikov in pa to,

kar se godi za kulisarzi. Vladni organi sicer zatrjujejo, da je bila vlada vrlo presenečena vsled dogodka v nagodbenem odseku, toda vsi vemo, da se vladna glasila poslužujejo take pisave le prečesto zato, da prikrijejo resnico. Članek potem govori o pogajanju grofa Thuna z baronom Chlumckim in z ostalimi levičarskimi voditelji, ki baje trajajo še nadalje, potem o neodločnosti vlade napram češkim in slovenskim zahtevam ter dostavlja konečno svoje začudenje, da je popolno prenehala gonja proti jezikovnim naredbama, kakor da bi bili že davno razveljavljeni. — Kaj lahko je toraj mogoče, sklepajo »Lid. Noviny«, — da imajo levičarski gospodje že pismeno zagotovilo, da vlada takoj prekliče jezikovni naredbi vsaj za takozvano zaprto nemško ozemlje, ko bo brez vseh težkoč, s pomočjo desnice, veleposestnikov in Mauthnerjeve skupine, rešeno nagodbeno vprašanje. — To se eventualnosti, s katerimi treba že sedaj računati. — Morda imata ta dva češka lista popolno prav, kajti naloga Thunovega ministerstva je z nagodbo rešena.

Regulacija častniških plač. Zadnja »Reichswehr« objavlja sledečo brzojavko iz Budimpešte: V tukajšnjih političnih krogih se z vso resnostjo zatrjuje, da je povišanje častniških plač gotova stvar. Ker je avstrijska vlada načrtu že pritrčila, pečala se je s tem vprašanjem tudi ogerska vlada in se načelno izjavila za povišanje. Dotični načrt predložita vladi prihodnjima delegacijama, ki se snideta preje, kakor je bilo dosedaj navadno. Ako delegaciji odobrita predloženi načrt, izvede se regulacija že tekom prihodnjega leta. — Ta vest je precej verjetna, kajti v vseh višjih krogih se marljivo na to dela, da se čim preje povišajo plače častniškom armade, toda vprašanje, kje dobiti potrebnih virov v pokritje znatno večjih stroškov, ne bo tako naglo rešeno.

Novo francosko ministerstvo še vedno ni definitivno sestavljeno in oficijelno razglašeno, vendar pa je skoro gotovo, da obvelja konečno naslednja kombinacija: Dupuy prevzame predsedstvo in notranje zadeve, Lebret pravosodje, Freycinet vojno, Lockroy monarico, Delcasse zunanje zadeve, Peytral finance, Leygues naučne zadeve, Delombre trgovino, Viger poljedelstvo, Krantz javna dela in Guillaing naselbine. To ministerstvo je že 37. v 27letni dobi tretje republike. Uboga Francija, ki mora preživljati toliko bivših ministrov! Sedanji ministerski predsednik je bil že trikrat minister ter že dvakrat ministerski predsednik. Popolno novi so le trije ministri, namreč Lebret, dosedaj pravnik, Delombre, urednik lista »Temps«, in Guillaing, inženjer, vsi ostali so sedeli že na ministerskih stolcih. Najstarejši med njimi je Freycinet, ki 14. t. m. obhaja sedemdesetletnico svojega rojstva, najmlajši 39 let, pa Delombre. Šest novih mož je republikancev, trije: Freycinet, Peytral in Lockroy, so zmerni radikalci, Leygues pa je napreden republikanec. Trije člani Brissou-novega kabineta so vstopili v novo ministerstvo, namreč Delcasse, Lockroy in Viger. V petek 4. novembra predstavi se novi kabinet obema zbornicama, toda ne ve se, kako ga bodeta vsprejeli. Zatrjuje se, da je Dupuy protirevizionist in da odobrava postopanje prejšnjih vojnih ministrov Cavaignac in Chanoine.

Nemški cesar v Jeruzalemu. Zadnji dan minulega meseca, minuli ponedeljek, toraj ravno na tisti dan, ko je ustanovitelj protestantizma, odpadnik Martin Luther, leta 1517 priobčil znanih 95 tez proti katoliški cerkvi, otvorila se je v prisotnosti cesarja Viljema v Jeruzalemu druga protestanska cerkev, ki pa bode, to smemo že sedaj naglašati, večinoma vedno prazna, kajti v Jeruzalemu ni niti 400 pravih protestantov in je bila slabo obiskovana dosedaj jedina cerkev te vrste. — Poleg tega pa je nemški cesar »velikodušno« poskrbel tudi za svoje podanike katoliškega veroizpovedanja, ker jim je izročil od sultana mu podarjeni teritorij, »La dormition de la Sainte Vierge« imenovan. To je namreč prostor, kjer je Brezmadežna preživela zadnje dni na zemlji, kjer je stala za časa sv. Helene cerkev apostolov in ki je prav blizu coenacula, ki je pa še v posesti mohamedovcev. O tej svoji »velikodušni skrbi« za katoliške Nemce je cesar obvestil svetega očeta, kardinala Koppa in badenskega vojvodo, kateri vsi so se mu zahvalili brzojavnim potom. Ta cesarjev čin pa izgubi precej na svoji veličini, ako pomislimo, da ta, katoličanom res svet kraj, nima za

protestante nikakega pomena. Veliko večjega pomena pa so cesarjevi govori bodisi v novi cerkvi, bodisi pri vsprejemu raznih deputacij. Povdarjal je vedno, da čaka protestantizem na tem kraju mnogo dela, da si pridobi ono veljavo, ki mu baje pristaja vsled njegove notranje vsebine. S tem je pač hotel reči, da se je protestantizem vse premalo razširjal dosedaj po sveti deželi in da treba v bodoče bolje delati za poluteranjenje ondotnega prebivalstva. Ako je temu res tako, in nad tem ni dvomiti, potem cesar ne kaže posebne naklonjenosti napram katolikom.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. novembra.

(Presvetli knez in škof ljubljanski) se je danes odpeljal proti Rimu. Mej potoma obiše knezoškofe v Mariboru, Celovcu in Briksenu ter se čez Tirole popelje v Rim, od koder se vrne koncem meseca. Včeraj popoldne se je Presvetlemu poklonil stolni kapitelj pod vodstvom mil. gosp. stolnega prošta, želeč mu srečno pot in srečno povrnitev ter zagotavljajoč, da ga bodo spremljale iskrene molitve škofljanov na njegovem potu. Sinoči je prišel Presvetli k večerni molitvi v semenišče, kjer se je gg. bogoslovcem priporočil v molitev. — Angelj Gospodov spremlja Presvetlega ter ga zdravega vrni v ljubezni mu vdanim vernikom!

(Deželni predsednik) ekscelenca baron Hein se je včeraj za nekaj dni odpeljal na Dunaj.

(Vseh vernih, duš dan.) Včeraj je bilo po starodavni navadi zopet pokopališče sv. Krištofa torišče, kjer so se zbirali ljubljanci v nešteti množicah. Vreme je bilo dokaj ugodno, pokopališče je bilo prav skrbno olupšano. — Danes ob osmih je presvetli knez in škof daroval sv. mašo pri sv. Krištofu.

(Kanončno umeščena) sta bila v sredo 26. oktobra č. g. Gustav Šifrar na župnijo Borovnica in č. g. Fr. Lakmayr na župnijo Št. Jošt nad Vrhniko ter sta včeraj slovesno nastopila svoji službi.

(Mašniško posvečenje) sta prejela pretečeno nedeljo č. pp. Ferdinand Zajec in Frančišek Ambrož iz reda manjših bratov. Presvetli knez in škof dr. Anton Bon. Jeglič ju je posvetil v frančiškanski cerkvi. Ob 9. uri je bil slovesno vpeljan v cerkev, stopil na prižnico in razložil preobilno zbranemu ljudstvu pomen obredov pri mašnikovem posvečevanju. Ljudstvo je s pravo slastjo poslušalo poljuden in podučljiv govor, ter potem z veliko koristjo in spodbudo gledalo obrede posvečevanja. Prihodnjo nedeljo obhajata oba posvečenca novi maši, in sicer prvi v frančiškanski cerkvi v Ljubljani ob 9. uri dopoldne, drugi v Šmartnem pri Kranju.

(Iz Rima.) Papež je zadnje dni vsprejel v avdijenciji avstrijskega poslanika grofa Revertero, kateremu je ponovil izraz svojega iskrenega sožalja zaradi britke izgube, ki je nedavno zadela cesarja Franca Jožefa, ter mu naročil, naj sporoči cesarju, da se ga papež spominja v molitvah. — Avstrijski cesar je podelil kardinalu Rampolli veliki križ sv. Štefana. — Konsistorij bode zboroval najbrž zadnje dni listopada. Ne bodo se imenovali novi kardinali. Šele v konsistoriju, ki bode sledil temu, bo sveti oče imenoval nekaj kardinalov. — Na Francoskem je stavila redovnica Marija iz reda presv. srca Jezusovega predlog, naj po učenosti odlične redovnice tvorijo žensko učiteljsko, kjer bi se redovnice učeče v samostanskih šolah izobraževale. Tako bi njihovi zavodi, katerih je na Francoskem prav veliko, lahko konkurirali z državnimi učiteljski, ki širijo večidel le duha nevere. Predlog je sam na sebi jako dober. Veliko vgladnih katoličanov, posebno škof Avignonski, se izraža odločno za to misel. Drugi, posebno katoliški monarhisti, ne odobravajo predloga, češ to oslabuje disciplino ženskih samostanov, to se pravi, uvajati amerikanizem v francosko cerkev. V Rimu niso temu predlogu neprijazni, vendar bodo tudi neradi privolili v otvoritev takega redovniškega učiteljskega, če ga ne bode odobrila vsaj večina francoskih škofov.

(Električna železnica na Šmarno Goro.) Neka dunajska družba je po posredovanju župana Hribarja dobila dovoljenje pričeti pripravljala dela za električno železnico na Šmarno Goro. Neko podobno podjetje je omenjena tvrdka že lani iz-

vršila. — Pri tem nam bodi dovoljeno opozoriti župana Hribarja, naj bi tudi poskrbel za čedno in zložno pot na ljubljanski grad, za kar se zdaj, ko se zida »Mestni dom«, ponuja ugodna prilika. Od tukaj bi se dala lepa pot po ridah izpeljati na grad. Sploh se čudimo, kako je mogoče, da mestni olupševalni odsek tako grozno zanemarja ljubljanski grad.

(Iz Maribora) se nam piše: Skoro neznosne so postale razmere za naše tukajšnje liste, ki zastopajo slovenske težnje. Konfiskacij smo doživeli že samo v letošnjem letu več, nego prej po tri leta skupaj. Če se naredi v naših listih le nekoliko nepovoljna opazka o katerem višjem ali nižjem nemškem uradniku, najedenkrat pride državno pravdnništvo s svojim vozom, da odpelje liste, ki so bili s kraja prav za prav namenjeni naročnikom in ne državnemu pravdniku. Ugovori ne pomagajo popolnoma nič. Če prinašajo listi še tako stvarne kritike o nastopanju nemških uradnikov, okrožno sodišče je vselej subjektivno prepričano, da so podatki neresnični in da imajo le namen, hujskati proti vladnim organom. Hišne preiskave v tukajšnji tiskarni so tako navadne, da bi bilo tiskarskemu osebju dolgočasno, ako bi ne videlo v delavnici vsak mesec preiskovalnega sodnika in redarjev; in vendar je sodišče prepričano, da nihče ne bo čakal z rokopisi na sodnika, da pride ter jih pregleda. Celo v nedeljo si gospodje ne dajo miru, tako da jim bo moralo sedaj bržkone vodstvo tiskarne izposlovati na pristojnem mestu nedeljski počitek. Zadnjo nedeljo je bila namreč v tiskarni zopet redna hišna preiskava. Popolnoma drugače se ravna s tukajšnjim nemškonoacionalnim listom. Ta sme pisati veleizdajski o naši Avstriji, srdito napadati slovenske uradnike, hujskati k odstopu od katolicizma, zanj nima okrožno sodišče niti hudega pogleda. Kako tudi, saj ima ta list ravno v tukajšnjih nemških uradnikih svoje najboljše člankarje in najboljše referente.

(Izžrebani porotniki.) Dne 31. oktobra t. l. so bili izžrebani pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani za porotno sodišče, ki se prične 5. decembra t. l., nastopni gg. porotniki: Bahovec Josip, posestnik v Ljubljani; Bizjak Pavl, knjigovez v Kranju; Burger Anton, posestnik v Hrašah; Cantoni Viktor, trgovec, Činkole Janez, posestnik, Dražil Janez, posestnik, Eggenberger Vinko, posestnik, Friedrich Lambert, prokurist, Frisch Janez, jermenar in posestnik, Hammerschmidt Ernest, trgovec, Jeunekar Ernest, trgovec, Klauer Jakob, trgovec, Lokar Jožef, posestnik, Mayer Franc, zlatar, Mikuš Adolf, posestnik, Pauer Fridrik, posestnik, Pirc Franc, posestnik, Presker Anton, krojaški mojster, Reisner Anton, krojaški mojster in posestnik, Sirkar Karol, posestnik, Stadler Josip, posestnik, Schuster Franc, posestnik, Tavčar Janez, podjetnik, Toennies Viljem, tovarnar, Urbanc Feliks, trgovec, baron Wurzbach Alfons, graščak, Zorman Alojzij, moker, Zupanec Urban, disponent, vsi v Ljubljani; Fajdiga Josip, lesotržec v Kamni Gorici; Kovšca Anton, posestnik, Kobi Anton, gostilničar, Majer Karl, posestnik, vsi na Vrhniki; Kranjc Janez, posestnik v Borovnici; Mataje Ludvik, sitar v Stražišču pri Kranju; Terpinec Janez, hišni posestnik, Telban Jožef, posestnik, oba v Kamniku. — Namestovalni porotniki: Boucon Andrej, posestnik, pl. Farkas Edvard, posestnik; Kozak Miha, mesar, Krapež Franjo, kavarinar, Kregar Janez, pasar, Schmidmayer R., vrvar, Stebi Anton, izvoščik, Topolavec Franc, posestnik in Večaj Alojzij, pečar, vsi v Ljubljani.

(Glas izmed občin.) Kdor ima priliko opazovati »Dolenjsko cesto« od Hrvata do »zelenega hriba«, čudil se bode nad jarki, ki kvarijo pešpot ob tej cesti s tem, da se jim je treba umikati na cesto ali pa skakati čez nje; ker jih pa ni nič manj ko štirideset, ni to nikakor prijetna zabava. Da pa ti jarki ne olupšavajo pešpota, bode vsakdo rad priznal. Drugi nedostatek, kateri se občuti na tej cesti, pa so staroveški »konfini«. Pešpot je itak ozka, po noči slabo razsvetljena, kaj čuda, če se potnik zaleti v »konfin«. Tujci iz Dolenjske se obče pritožujejo radi nedostatkov te ceste. Kaj si pa tudi more misliti tujec, ko pride po tej cesti ob 9. uri zvečer v mesto? — da je prišel v kako domačo vas in ne v metropolo slovensko! — Ali ne bi mogel mestni magistrat z dogovorom cestnega erara navedene promet ovirajoče nedostatke odstraniti?

(Mesečni pregled) Minoli mesec vinotok bil je zelo moker, toda topel. Opazovanja na toplo-meru dadó povprek v Celsijevih stopnjah: Ob sedmih zjutraj 9.0°, ob dveh popoldne 14.5°, ob devetih zvečer 11.2°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega mesca 11.6°, za 1.2 nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dadó povprek 734.9 mm kot srednji zračni tlak tega mesca, za 1.1 mm pod normalom. Mokrih dni bilo je 16, padlo je pa vsega skupaj 228.8 mm dežja.

Društva.

(Pevsko društvo »Ljubljana«) je mesto odstopivšega predsednika volilo na izrednem občnem zboru 30. t. m. brata Trampuša predsednikom, nadalje Ivana Pavška podpredsednikom, Ivana Pirnata, blagajnikom in Radivoja Koréne, tajnikom. Odborniki so: Pavšek Avgust, Kranjc Filip, Feldštejn Albert, Kramar Josip in Črne Ivan. 13. t. m. priredi društvo, svoj »Martinov večer« v restavracijskih prostorih »Narodnega doma«.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca oktobra 1898 vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 704 strank gl. 234.655.96, 618 strank pa vzdignilo gl. 294.680.83.

Gospodarska organizacija.

Hranilnica in posojilnica v Trnovem imela je v mesecu septembru:

prejemkov gl. 6322—
in izdatkov » 1771.91

toraj denarnega prometa gl. 8093.91

Hranilnih vlog se je vložilo v tem času gl. 1423—, vzdignilo se je pa gl. 306.30, in je stanje gl. 61.708.38.

Posojil se je dalo gl. 1085—, vrnilo pa se je gl. 25— in je stanje gl. 97.972.38.

Članov ima posojilnica 471.

Hranilnica in posojilnica v Leskovici imela je v mesecu septembru prejemkov gl. 274.36
in izdatkov » 240—

tedaj denarnega prometa gl. 514.36

Hranilnih vlog se je vložilo gold. 30—, vzdignilo se ni nič in je stanje gold. 3644—.

Posojil se je dalo gold. 240—, vrnilo pa gl. 20— in je stanje gl. 1947—.

Naloženega denarja ima posojilnica gl. 1600—.
Članov ima posojilnica 31.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 2. novembra. Cesar in nadvojvodinja Marija Valerija sta se pripeljala danes na Dunaj ter se podala naravnost v cerkev kapucinsko, kjer sta v rakvi molila za blagor ondi počivajočih svojih pokojnikov.

Dunaj, 2. novembra. Nagodbeni pododseki prično jutri svoje posvetovanje. Vlada želi, da vzlasti pododsek za carinsko in trgovinsko zvezo hitro reši svoja dela ter jih predloži zbornici v razpravo.

Dunaj, 2. novembra. V najkrajšem času bo imenovan princ Jurij za poglavarja na Kreti. Rusija nima nič proti temu, da se na zunaj varujejo Turčiji pravice vladarja ter je dovolila, da ostane majhna garnizija turških vojakov na Kreti.

Dunaj, 2. novembra. Razmere mej Francosko in Angleško so zaradi Fashode še vedno napete. General Marchand je zapustil Fashodo ter dospel v Kairo. Francoski listi zahtevajo, da se vrne nazaj v Fashodo. Angleži skrbijo za to, da se o Fashodi nič ne zve, ter so od tam izgnali dopisovalce časnikov.

Levov, 2. novembra. »Slovo Polskie« poroča o groznem umoru na graščini Maraganu. Ljudje so našli graščaka Maranovskega, ženo, štiri otroke, hišino in dekle mrtve s prerezanimi vratovi.

Stanislavov, 2. novembra. Mej postajama Jezierzany in Buczacz je skočil s tira stroj in sedem voz tovornega vlaka. Strojvodja, kurjač in jeden uradnik so ubiti, trije drugi uslužbeni pa težko ranjeni.

Rim, 2. novembra. Uradni list objavlja kraljevi dekret, s katerim se sklicuje parlament na 16. novembra.

Darmstadt, 2. novembra. Vlada je predložila zastopnikom stanov načrt zakona, po katerem se dovoljuje fakultativno sežiganje mrličev.

Kodanj, 2. novembra. Pekovski pomočniki so na občnem zboru z veliko večino vsprejeli predlog, da se udajo in prenehajo stavko.

Pariz, 2. novembra. Zmerno-liberalni časniki izražajo veliko radost, da se je Dupuy posrečilo sestaviti kabinet, ki je najboljši v sedanjih razmerah. Konservativni in socialistični listi hočejo čakati na vladno izjavo.

Pariz, 2. novembra. Kasacijski dvor je v izredni seji določil, da se zaslišijo pričé pred vsemi člani sodišča in da se nobenemu ne poveri posebna naloga.

Pariz, 2. novembra. „Agence Havas“ poroča, da je člani španske mirovne komisije zelo presenetila zahteva Amerikanov, naj se jim odstopijo vsi filipinski otoki. Zahtevo samo so naznanili vladi v Madrid, od katere pričakujejo, da se ne bo vdala. Članom ameriške komisije so zapretili, da takoj prekinijo pogajanja in apelujejo na velesile, ako bi se vršila razprava o drugih mirovnih pogojih, nego so začrtani v mirovnem zapisniku.

Carigrad, 2. novembra. Sultan je izvedel, da se grof Muravjev mnogo trudi, da prodre Rusija s kandidato prince Jurija, in da se je že pričelo pogajanje mej kabineti. Sultan je neki uvidel, da se tej želji ne bo mogel protiviti, in bo toraj postopal popolno pasivno. Vendar pa je vlada izročila poslanikom štirih velesil novo noto, obsegajočo sedem točk, v kateri zahteva varstvo sultanove suverenitete na Kreti, ter stavi nekaj določnih pogojev glede imenovanja gu-

vernerja v sporazumu s sultanovo vlado in o garniziji na otoku. Nadalje zahteva sultan gotovo svoto davkov, ter da se sodi v njegovem imenu in imenuje turški glavni prokurator. Poslaniki so zahteve takoj zavrnilo.

Svila za plesne obleke po 45 kr.

do gl. 14-65 meter — istotako črna, bela in barvena Hennebergova svila od 45 kr. do gl. 14-65 meter — iz najbolj modernih tkanin, barv in vzorcev. Na zasebnike poštnine in carine prosto na dom. Vzorci obratno. — Dvojni pisni porto v Švico. 54 3 4

Tovarne za svilo G. Henneberg
(e. in kr. dvorni založnik), **Curih.**

Umrli so:

29. oktobra. Sigmund Schneider, zasebnik, 84 let, Francovo nabrežje 29, ostarelost.

30. oktobra. Mirko Lotrič, mizarja sin, 4 mesece, Tržaška cesta 55, črevesni in želodčni katar.

V hiralnici:

29. oktobra. Katarina Jalen, gostija, 77 let, ostarelost.

V bolnišnici:

27. oktobra. Marijana Civha, dekla, 18 let, legar. — Ana Zupančič, šivilja, 30 let, jetika.

28. oktobra. Martin Suhadolnik, dninar, 61 let, jetika.

29. oktobra. Marija Maggiori, gostija, 55 let, naduha. — Barbara Kastelic, jesiharja žena, 57 let, otrpenje srca.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 308,2 m.

Čas dne	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24. urah v mm.
31	9 zvečer	735,2	13,0	sl. jug	sk. jasno	
1	7 jutraj 2. popol.	734,1 733,5	11,5 14,6	sl. vzh. sr. vzsvz.	oblačno „	2-4
1	9. zvečer	732,8	13,2	sl. svzh.	oblačno	
2	7. jutraj 2. popol.	735,1 738,3	12,4 14,6	sl. svzh. „	oblačno del. jasno	11-6

Srednja temperatura ponedeljka 13,9°, za 6,5° nad normalom. Srednja temperatura torika 13,1°, za 6,0° nad normalom.

Izvirek: Giesshühl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varih. Prospekti zastoj in franko

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim uspehom rabi pri boleznih: motenem prebavljenju, želodčnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slasti do jedi, zgagi itd., ter katarih v sapilih, zasliženju, kašlju in hripavosti. 1-44

Henrik Mattoni v Giesshühl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da prevzemam in izvršujem točne naročila na 294 37-29

kavo, čaj, olje, riž, makarone, delikatese, sadje, ribe, vina itd.

Posiljate v omotih po 5 kg. oddajam po pošti, one od 30 kg. naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošiljate se izplačajo vsakomur, posebno p. n. gg. krčmarjem, družinam in onim, ki rabijo za dom različne jestvine ali žele o raznih prilikah nabaviti si specialitete, katerih se na deželi ne dobi, ali pa le zelo drago, n. pr. morske ribe in rake, sveže sadje, fino olje itd.

Glavni moj namen je razpošiljati dobro blago in po nizki ceni.

Čenike dopoljem radovoljno in brezplačno. Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in morem dati blago po tako nizkih cenah, da se ne bojim konkurence.

Tudi sprejemam zastopstva in vsakojaka posredovanja.

Z odličnim spoštovanjem

Ernest Pegan v Trstu,
ulica S. Francesco št. 6.

300 hektolitrov pristnega letošnjega vina lastnega pridelka

je takoj na prodaj.

Cene:

Belo namizno vino . . . hektoliter po 22 gl.

Črni teran » » 26 »

Vino je sladko in močno ter ima od 9—11 stopinj alkohola.

So di se pošiljajo na naslov: **Franjo Gorec** župnik v **Baderni**, pošta Antignana, železniška postaja Pazin (Pisino) Istra. 758 3-3

Stanarinske knjižice
za stranke z uradno potrjenimi določbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razpredelbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gl. v **Katol. Tiskarni** v Ljubljani.

Št. 36344.

Razglas.

756 3-3

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane sklenil je v svoji seji dne 18. t. m., da je v mestni občini ljubljanski pobirati v občinske namene tudi v dobi prihodnjih deset let, to je od 1. januarja 1899, do konca 1909. leta od dohodkov najemščin naklado v isti visokosti kakor doslej, toraj takó, da so najemščine pod 50 gl. popolnem proste in da je od najemščine od 50 do všteti 100 gl. plačevati na leto po 2 kr. naklade od vsakega goldinarja najemščine, in od najemščin nad 100 gl. po 4 kr. naklade (gostaščine) od vsakega goldinarja najemščine.

To se v smislu § 43 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano javno daje na znanje z dostavkom, da je pritožbe zoper tá sklep vložiti pri podpisanem magistratu v 14dnevem zapadnem roku, to je do 6. novembra letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 22. oktobra 1898.

Otvoritev narodne trgovine.

M. Žargi

Ljubljana, v Kresijski palači, Lingarjeve ulice
(preje na Glavnem trgu.)

Zaloga raznega perila, kravat, predpasnikov, ženskih in otročjih oblek, modercev, raznih čevljev, vse zimske oprave, nogavic, rokavic itd., nadeja vse priprave za krojače in šivilje.

763 3-2

Dunajska borza.

Dne 2. novembra.

Skupni državni dolg v notah	101	gl.	25	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	>	>	>
Avstrijska zlata renta 4%	119	>	75	>
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron .	101	>	60	>
Ogerska zlata renta 4%	119	>	45	>
Ogerska krona renta 4%, 200	97	>	90	>
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	914	>	>	>
Kreditne delnice, 160 gl.	352	>	10	>
London vista	120	>	50	>
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	>	87 1/2	>
20 mark	11	>	77	>
20 frankov (napoleondor)	9	>	54	>
Italijanski bankovci	43	>	80	>
C. kr. cekini	5	>	68	>

Dne 31. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	165	gl.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	158	>	50	>
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	195	>	>	>
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	>	30	>
Tisine srečke 4%, 100 gl.	138	>	>	>
Dunavske vravnave srečke 5%	130	>	50	>
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108	>	>	>
Posojilo goriškega mesta	112	>	>	>
4% kranjsko deželno posojilo	98	>	50	>
Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4%	98	>	10	>
Prijoritne obveznice državne železnice	—	>	>	>
> južne železnice 3%	179	>	25	>
> južne železnice 5%	126	>	70	>
> doljenjskih železnice 4%	99	>	50	>

Kreditne srečke, 100 gl.	199	gl.	40	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	170	>	>	>
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	19	>	30	>
Rudolfove srečke, 10 gl.	25	>	>	>
Salmove srečke, 40 gl.	82	>	>	>
St. Genois srečke, 40 gl.	80	>	20	>
Waldsteinove srečke, 20 gl.	60	>	>	>
Ljubljanske srečke	22	>	50	>
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	154	>	50	>
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3450	>	>	>
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl.	409	>	>	>
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	69	>	>	>
Splošna avstrijska stavbinska družba	114	>	40	>
Montanska družba avstr. plan.	176	>	65	>
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	171	>	30	>
Papirnih rubljev 100	127	>	25	>

S 1. oktobrom se prične novo letoletno naročevanje!

„MERCUR“
XXXVII. letnik.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih efektov, izkaz vseh izžrebanih, državnih in zasebnih obligacij. **Brezplačno darilo „Finanzielles Jahrbuch“**, ki obsega zaznamek vseh izžrebanih srečk. Naročuje se s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštinih uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I. Wollzeile 10.

2 gl. 60 kr.
celoletna naročnina.